

January 2024 | BG

This page is also available in:

- ES
- CS
- DA
- EN
- DE
- ET
- FR
- EL
- HR
- IT
- LV
- LT
- HU
- MT
- NL
- PL
- PT
- FI
- RO
- SK
- SL
- SV

Available Languages:

?????? ??????

?????? ?? ??????? ? ???????? ? ?????????????????? ???? 2024 ?.

Уважаеми читатели,

2024 г. ще бъде годината на промяна, не само в Европа, но и по света. Докато се подготвяме за най-яркия израз на демокрацията на този континент, изборите за Европейска парламент през юни, в над 50 държави по света, включително в САЩ, ще се проведат национални или президентски избори. Политическите обединения ще се променят, ще бъдат очертани нови пътища.

За ЕС изборите за Европейски парламент ще бъдат истински тест за доверието на гражданите. През последните години сме изправени пред безпрецедентни предизвикателства и ще бъде ред на европейските граждани да ни кажат дали ЕС е издържал теста. Тъй като борбата с бедността и социалното изключване е основен приоритет за гражданите на ЕС, не очаквам този процес да протече гладко за нашия Съюз. Инфлацията, несигурността на работните места и цялостната липса на икономическа стабилност създават благоприятна почва за страх, подхранват популистки и екстремистки послания.

Въпреки че това няма да бъде лесна задача, ЕС може да спре тази тенденция. Трябва да започнем да работим с гласоподавателите, като им позволим да говорят и гласът им да бъде чут. В този контекст имам честта да обявя първата по рода си Седмица на гражданското общество на ЕИСК (4—8 март), по време на която граждани от цяла Европа, както млади, така и стари, ще участват в диалози и ще формулират послания за следващите лидерите на ЕС в новата Европейска комисия и новия Парламент.

ЕС ще трябва също така да се справи с новите предизвикателства. Неотдавнашното историческо решение на Европейския съвет от декември за започване на преговори за присъединяване с Украйна и Молдова, като същевременно на Грузия беше предоставен статут на страна кандидатка, отбеляза решаващ етап за разширяването. Топката е в полето на кандидатите, за да предприемат необходимите реформи, но лидерите от ЕС също се ангажираха да обмисля вътрешни реформи, като заключенията се очакват през лятото на 2024 г. От гледната точка на ЕИСК ние прокарваме каузата чрез постепенното интегриране в нашата работа на „членове от страни кандидатки“, които ще допринасят за

изготвянето на нашите становища и ще участват в пленарните сесии. След отправената покана понастоящем сме в процес на подбор на новите членове и работата им ще започне по време на пленарната сесия на ЕИСК през следващия месец.

Всичко това ще се случи под зоркото око на белгийското председателство на ЕС, което има за задача да приключи законодателните досиета, като същевременно провежда подготовка за изборите за ЕП. За тези, които пропуснаха приоритетите на белгийското председателство, може да проследите януарската пленарна сесия.

В началото на нашия път през 2024 г. е важно да припомним, че промяната не е пречка, а възможност за растеж. Тя е възможност да формулираме послания и да се върнем към една по-силна и по-обединена Европа.

Оливер Рьопке

Председател на ЕИСК

?????????? ?? ? ??????????

14—15 февруари 2024 г.

Пленарна сесия на ЕИСК

4–7 март 2024 г.

Седмица на гражданското общество

????? ? ?????!

В раздел „Право в целта!“ **Сандра Парти**, член на ЕИСК, председател на секция „Единен пазар, производство и потребление“ и докладчик по становището, изтъква предложенията на Комитета относно новата европейска стратегия за вътрешния пазар, които ще бъдат приети на пленарната сесия през януари.

?????? ?????: ???????????? ?? ???? ?????????? ????????? ?? ????????? ?????

От формулирането на идеята за единен европейски пазар през 1980-те години и нейното структуриране и лансиране в началото на 1990-те години досега настъпиха много исторически промени на нашия континент и извън него. Оттогава самият ЕС нарасна повече от два пъти на територия и по брой членове, като се справяше с кризи и конфликти, с природни, икономически, социални и технологични предизвикателства.

Оттогава драстично се промени и геополитическата ситуация. В Азия се издигна нова суперсила и се превърна в системен съперник за ЕС на много равнища. През годините принципите на вътрешния пазар, т.е. свободното движение на стоки, услуги, капитали и работна ръка, се оказаха движеща сила за икономическите резултати на ЕС. Въпреки това той далеч не е съвършен.

Понякога общоприетите правила се прилагат разнородно, има прекалено много административни изисквания, а капацитетът за надзор на пазара е силно ограничен. Освен това понастоящем вътрешният пазар се бори с противоречащи си цели: искания за субсидии от страна на промишлеността и други участници на национално равнище срещу призиви за ограничаване на държавната помощ и за запазване на еднаквите условия на конкуренция във всички държави членки; изисквания към местното производство, за да се запазят създаването на стойност и заетостта в Европа срещу търсенето на отворени пазари и достъп до тях като начин за запазване на разходната конкурентоспособност спрямо световните конкуренти и за предоставяне на потребителите на достъпни продукти; достъп до незаменими суровини за производството на стоки от автомобили, вятърни турбини или слънчеви панели, до кухненски или градински уреди, срещу условия за доставка на тези ресурси, като гарантиране на трудовите и екологичните стандарти и работа с конкурентите за такива ресурси.

В свят, в който вече не се спазват многостранно договорените международни търговски правила, откритостта на пазарите и границите на ЕС, която беше ключов аспект на първоначалния замисъл за единния пазар, е недостатъчна. Всъщност съществува опасност да се превърне в слаба точка за ЕС, ако не разполага с някои предпазни мерки, като строг надзор на качеството и безопасността на продуктите, въвеждани на пазара на ЕС, или скрининг на инвестициите и свързаните с тях цели от страна на инвеститорите. В свят, който се отдалечава от многостранните системи, основани на правила, към държави, които ограничават или възпрепятстват достъпа до ресурси въз основа на своите национални интереси, вече не функционира икономиката на глобализацията, на международно интегрираните вериги на доставки.

Следователно вътрешният пазар, който се основава на тези правила, се нуждае от нова стратегия. Тя би трябвало да се съсредоточи върху няколко аспекта: европейска промишлена политика, благоприятна рамка за предприятията и МСП, предприятията от социалната икономика, публична подкрепа за европейския проект, добре организирани и ефикасни услуги от общ интерес и стъпки за запазване и развитие на нашия социален модел.

Според ЕИСК завършването на капиталовия пазар на ЕС е от решаващо значение за задълбочаването на единния пазар. Капиталовият пазар би трябвало да бъде съсредоточен върху производството, закупуването и потока от стоки и услуги, по-специално чрез подпомагане на научноизследователската, развойната и иновационната дейност на предприятията, както и услугите

от общ интерес, и чрез насърчаване на предприемаческия дух.

Освен това следва да се даде приоритет на политиките, които осигуряват рамка за иновации от страна на частните дружества и благоприятстват иновациите чрез достъп до рисков капитал и сътрудничество между промишлеността и науката. Прилагането на достиженията на правото на ЕС трябва да бъде допълнителен приоритет за укрепването на вътрешния пазар. За жалост много от тези правила не са транспонирани на национално равнище или се прилагат по много различен начин или в много различна степен. Това е сериозна и съществена пречка за гладкото функциониране на вътрешния пазар.

„?????? ???...“

В рубриката „Въпрос към...“ членът на ЕИСК **Стоян Чуканов** отговори на въпроса относно неговото становище, което предстои да бъде прието по време на януарската пленарна сесия.

Въпрос на ЕИСК: „Вие сте докладчик за становището относно „Насърчаване на автономното и устойчивото производство на храни: стратегии за общата селскостопанска политика след 2027 г.“ Какво предлага Комитетът в своето становище, по-специално относно ОСП след 2027 г. по отношение на устойчивото производство на храни?“

????? ???????: ????? ?????? ?? ?????? ????????????? ???????? ???? 2027 ?.?

„Вие сте докладчик по становището относно „Насърчаване на автономното и устойчивото производство на храни: стратегии за общата селскостопанска политика след 2027 г.“ Какви са предложенията на Комитета в неговото становище, по-специално относно ОСП след 2027 г. по отношение на устойчивото производство на храни?“

Стоян Чуканов: ОСП даде възможност на Европейския съюз да осигури стабилни доставки на храни с високо и все по-добро качество за нарастващото си население, като същевременно запази модел на семейно земеделие. През последните 65 години политиката претърпя развитие, но все още има много критики към трите измерения на устойчивостта на новата версия, която влезе в сила през 2021 г.

Изправени пред нови предизвикателства, сега повече от всякога се нуждаем от стабилна дългосрочна политическа рамка, насочена към устойчиво производство на храни и отворена стратегическа автономност за Европейския съюз. Това следва да върви ръка за ръка със защитата на разнообразието на видовете земеделие в ЕС и да отговаря на обществените и екологичните нужди („публични средства за обществени блага“), като същевременно се гарантира развитието на селските райони.

Политиките в областта на околната среда и климата не следва да се възприемат като тежест при възстановяването от настоящата криза, а по-скоро като част от дългосрочните решения и насоки за вземане на решения в бъдеще. С последната реформа беше укрепен принципът, че всеки подпомаган хектар трябва в замяна да предоставя на обществото екологични услуги.

Еднаквото финансиране на хектар обаче не отразява екологичната реалност или справедливото подпомагане от социална гледна точка. Считаме, че в следващата ОСП този принцип трябва да бъде допълнително развит, като се засилят екологичните и социалните изисквания, които трябва да бъдат надлежно възнаграждавани и защитени от нелоялна конкуренция.

Поради това плащания въз основа на площта следва да бъдат пренасочени към стимули за услуги, които са от полза за околната среда и обществото, с разумен преходен период, който може да надхвърли обхвата на една-единствена многогодишна финансова рамка (МФР).

Малките семейни стопанства следва да имат възможността да изберат да запазят подпомагане на доходите въз основа на плащания на площ и трудови единици в стопанството, като държавите членки могат да определят критериите в стратегическите планове. За да се спре по-нататъшният спад в броя на земеделските стопанства в ЕС поради липсата на приемственост между поколенията, трябва да се предприемат действия по отношение на увеличаването на средните доходи от селскостопанска дейност, достъпа до земя (чрез инвестиционни субсидии, преференциални кредити, национално законодателство относно прехвърлянето на земя), благоприятните условия за инвестиции в рамките на втория стълб (осигуряване на допълнителни частни средства), повишаването на квалификацията (на земеделските стопани, селскостопанските работници и консултантите), овластяването на жените, добрите условия на труд, подобряването на дългосрочните перспективи за земеделските стопани (пенсии и др.), както и цялостната привлекателност на селските райони.

ОСП трябва да допринася за насърчаване на потребителското търсене в ЕС на по-здравословни и по-устойчиви хранителни режими (биологични, сезонни, местни продукти), намаляване на разхищението на храни и регулиране на пазарите на храни, за да се преодолее финансиализацията на хранителния сектор, която води до сериозни спекулации с реализиране на огромни печалби, като същевременно европейците изпитват затруднения да се справят с нарастващите цени на храните. Покачването на цените на енергията и рисковете от прекъсване на доставките на енергия и торове са част от новото нормално положение и в ОСП следва да се обмисли включването на антициклични компоненти и да се предоставят схеми за подпомагане на инвестициите, предназначени за подобряване на производството и разпределението на енергия от възобновяеми източници в земеделските стопанства и на местно равнище в селските райони.

В нашето становище предлагаме Комисията да обмисли укрепване на схемите за застраховане — доброволни в отделните държави членки — за публично-частните партньорства в инструментите на ОСП след 2027 г. в отговор на последиците от екстремни климатични условия. С оглед на изборите за Европейски парламент през 2024 г. и бъдещото разширяване на ЕС, ЕИСК разглежда настоящото становище като възможност за представяне на някои съображения/насоки/предложения от организираното гражданско общество относно бъдещата форма и посока на ОСП след 2027 г., за да

се постигне автономно и устойчиво производство на храни в рамките на една по-цялостна и всеобхватна продоволствена политика. Целта е да се допринесе за предложението на Комисията за следващата ОСП, като се изтъкнат нуждите на организациите на гражданското общество и очакванията на обществото.

TRIBUTE TO JACQUES DELORS

? ????? ?? ??? ?????, ???? ??????????? ?? ???????????? ???????

На 27 декември 2023 г. **почина Жак Делор**. От 1985 г. до 1995 г. той беше председател на Европейската комисия, а от 1981 г. до 1985 г. – министър на финансите в правителството на Франсоа Митеран.

Себастиен Майар, бивш директор и настоящ специален съветник на Института „Делор“ в Париж и бивш кореспондент по въпросите на ЕС в Брюксел, му отдава почит.

Лоренцо Консоли, един от най-известните журналисти в Европа, също сподели с читателите на ЕИСК инфо лични спомени относно председателя Жак Делор.

Лоренцо Консоли, италиански журналист и европейски кореспондент от 1991 г. насам е един от най-опитните познавачи на европейската политика, който работи по-специално за италианската пресагенция Askanews. От 2006 до 2010 г. е председател на Сдружението на международната преса в Брюксел (API) и гостуващ преподавател в рамките на изпълнителната магистърска програма по европейска журналистика и комуникация във Висшия институт по социални комуникации (IHECS) в Брюксел. (ehp)

??? ?????, ??????? ?? ???????????? ????????

Жак Делор угасна след дълъг живот на ползотворна ангажираност, плодовете от която остават. Единен пазар, Шенгенско пространство, Еразъм, евро, Кохезионен фонд: той допринесе пряко за изграждането на цели части от европейската интеграция, в която живеем. Зад неговата дейност по европейските въпроси стои етиката на действията му.

Жак Делор придаде благородство на обществената ангажираност. В своята асоциативна и профсъюзна, а след това политическа дейност, този активист, както той обичаше да се самоопределя, се вдъхновяваше в особена степен от персоналистичната мисъл на Еманюел Муние. Християнин, дискретно изразяващ своята вяра, той виждаше във всеки човек уникално същество, участващо в мрежа от социални връзки, която, според него, трябва да бъде мобилизирана, за да предприеме каквото и да е мащабно действие.

Що се отнася до възхода на индивидуализма, този социалдемократ разчиташе на ангажираността в обществото, където всеки дава своя дял за общото благо. Името му остава неразривно свързано със съгласуването, със съвместното управление, с колегиалността и с други форми на колективни действия, които той насърчаваше и отстояваше. Ето защо той отдаваше толкова голямо значение на Европейския икономически и социален комитет и на Комитета на регионите, за чието създаване допринесе. Той уважаваше посредническите органи и вярваше в истинския социален диалог, в духа на компромиса,

който прилагаше на европейско равнище. На това равнище той разшири този дух, за да обхване диалога с религиите. Делор не е човекът на провидението. Самообразован, той не се смяташе за издигнал се със собствени усилия човек, а за човек, който се изгражда като личност заедно с другите хора и чрез тях. И чрез действие. Мисълта на Делор е мисъл в движение, която непрекъснато се подхранва от обратната връзка от действията. Човек с принципи и убеждения, вкоренени в горещата му вяра, той не беше ограничен от глуха идеология. Всяка възможната крачка напред той правеше с ясно осъзнат подход, основан на реалността, на интелигентността, на разбирането на ситуацията и уважението към националните традиции.

За него реалността беше по-важна от идеята, за която той успяваше да проправи път, когато обстоятелствата станат подходящи. По този начин той можа да възобнови идеята за единна валута, като още от самото начало подкрепи обединението на Германия, което стана неизбежно след падането на Стената. Вярно е, че светът с настоящите си „турболенции“ вече не е онзи на Европа на Делор. Неговите постижения, като вътрешния пазар, трябва да бъдат приспособени и завършени в контекста на заплашителните сили. Те обаче предоставят основата, на която да се опрем за днешните действия. И неговият приобщаващ и далновиден подход към реалността, съчетаващ твърдостта на принципите с готовността за компромис, за да вървим заедно напред, трябва да бъде съживен и отново предложен на масата на европейските лидери.

Себастиен Майар, бивш директор (2017—2023 г.) и понастоящем специален съветник на института Jacques Delors.

Lorenzo Consoli: the greatness and demise of Jacques Delors

Jacques Delors, who passed away on 27 December 2023, will be remembered as the greatest, most effective and most visionary, forward-looking President of the European Commission - and, like Jean Monnet and Robert Schuman long before him, a ‘founding father’ of a united Europe.

Before him, the President of the European Commission was little more than a Eurocrat; it was he who gave the role the same status, later recognised universally, as a head of state or government. During his ten-year term of office, from 1985 to 1995, and thanks to the support of German Chancellor Helmut Kohl and French President François Mitterrand, he drove the process of European integration forward forcefully and decisively. He began by immediately revitalising it with the aim of transforming the common market, based on the customs union, into a genuine single market by 1992. Then, while the single market was still being built, he launched his other major project - monetary union - while working on the enlargement of the Community’s competences with the founding of the European Union, via the Maastricht Treaty.

For the first time, he also addressed the Union’s ‘democratic deficit’, proposing and obtaining more powers for the European Parliament, first through the cooperation procedure (provided for by the Single European Act), and then (starting with the Maastricht reform) with co-decision, which finally gave the Strasbourg assembly a true co-legislator role in matters subject to qualified majority decisions in the Council.

The path towards the strategic objective of the single market began with two documents: the ‘cost of non-Europe’ report, which demonstrated the economic benefits of removing the remaining internal regulatory barriers, and a first ‘White Paper’, which identified all the legislative measures (around 200) needed to eliminate those barriers.

From the start, Delors identified the essential tool for completing the project and strengthening the decision-making mechanisms and the European institutions: he proposed, by means of the Single European Act, a first real reform of the 1957 Treaty of Rome, which had established the European Communities (Common Market and Euratom), and convinced the Member States to approve it (1987).

Delors then played an essential role in redefining the Community financial framework, with a significant increase in budgetary resources to 1.20% of the Member States’ total GDP with the Delors I Package (1988-92) followed by 1.27% with the Delors II Package (1993-99), and a substantial increase in funds for ‘economic and social cohesion’ (regional and structural policies), seen as a necessary counterpart to the unification of the internal market. Even more important, however, was the systemic change to the Community budget framework from annual to medium-term (7-year), starting from the two Delors ‘packages’.

This prevented lengthy financial negotiations between the Member States, which slowed down the work of the European institutions for months at a time, being repeated every year. Another key element introduced by Delors in European policies was the focus on the social dimension (it was he, among others, who initiated the ‘social dialogue’ between businesses, trade unions and European institutions). Nevertheless, his social programme, which also provided for the harmonisation of the instruments to protect workers in the event of a crisis and to counteract the pressure to relocate production activities, was one of his unfinished works.

His toughest defeat, however, concerned his second White Paper, on 'growth, employment and competitiveness’, launched in style in 1993 as the last major project of his mandate. It was a proposal to

revitalise and boost the economy (to be financed with EUR 20 billion over 20 years), based on, among other things, a common debt issuance (EUR 8 billion per year) and contributions from the Community budget and loans from the European Investment Bank. The aim was to support the construction of transport and telecommunications infrastructure and a number of other economic and social initiatives (essentially foreshadowing what would follow more than 20 years later with ‘NextGenerationEU’ in response to the pandemic crisis).

The plan, initially welcomed by the European Council, was later criticised and abandoned by the EU's Finance Ministers. The end of Delors' decade followed a downward trajectory, as the tide turned and he was accused of extravagant ambition, centralised Jacobinism and excessive regulation. Some of his ideas would be revisited later, however - such as the Trans-European Networks and the ‘SURE’ programme, which supported temporary unemployment schemes during the COVID-19 crisis.

?????? ?? ????

?? ?? ?????? ?? ??? ?????? ???????? ??????

ЕИСК е пример за успех, но Европейският съюз трябва да положи още по-големи усилия, за да утвърждава своя социален договор, солидарност, справедлива икономика и приобщаване. Това е от съществено значение за запазването на европейските ценности.

Създаден с Римския договор (подписан през март 1957 г.), Европейският икономически и социален комитет (ЕИСК) проведе първата си пленарна сесия през май 1958 г. Миналият опит и поуките за бъдещето бяха предмет на дебат по време на **честването на 65-ата годишнина на Европейския икономически и социален комитет**, което се проведе на 13 декември 2023 г. в Брюксел **на тема „Овластяване на гражданското общество, защита на демокрацията“**. „През тези 65 години Комитетът изгради истинска платформа, на която гражданското общество може свободно да изразява вижданията си и по този начин да се стреми да подобри законодателството на ЕС. В променящия се геополитически контекст гласът на силното и независимо гражданско общество е по-важен от всякога. Именно гражданското общество, в ролята си на пазител, гарантира, че никой не изключва принципите на взаимозависимост и взаимоограничаване, принципите на правовата държава или основните права и ценности, така че никой да не нарушава демокрацията“, заяви председателят на ЕИСК **Оливер Рьопке**.

Членовете на ЕИСК представляват разнообразието от организации на гражданското общество в цяла Европа, включително предприятия, профсъюзи и групи, представляващи различни интереси. Това е консултативен орган на ЕС, който дава становища на Европейската комисия, Съвета на ЕС и Европейския парламент, като действа като мост между институциите на ЕС за вземане на решения и

гражданите на ЕС. „ЕИСК навърши 65 години и може би сте си мислили, че е време да се пенсионираме. Тъкмо напротив — сега, когато толкова много европейци са изправени пред трудности, ЕИСК е необходим повече от всякога. Следва да се противодейства на опита да се пренебрегне ролята на организирания социален диалог. Другите институции на ЕС следва да се вслушват в нас все повече“, призова **Жорж Дасис**, бивш председател на ЕИСК и председател на Асоциацията на бившите членове на ЕИСК.

Както беше подчертано по време на дебата, през последните години ЕИСК беше водещ партньор в дебата относно Европейския стълб на социалните права. ЕИСК участва активно в Конференцията за бъдещето на Европа, в чиито окончателни препоръки ЕИСК беше изрично посочен като инструмент за увеличаване на участието и прозрачността в демокрацията в ЕС. Сред последните примери за водещата роля на ЕИСК е, че комитетът е първата институция, която призовава за истински Европейски здравен съюз, и беше сред водещите институции, предлагащи „право на поправка“. **Стефано Малия**, председател на група „Работодатели“ на ЕИСК, подчерта значението на работата на ЕИСК, като изтъкна подобренията в законодателството от 1958 г. насам: „През последните месеци постигнахме няколко ключови цели, включително проверката на конкурентоспособността и Синия пакт на ЕС. Ще продължим да работим за представяне на възгледите на хората, които представляваме.“

„Енергийният преход, борбата срещу климатичната криза и отговорът на геополитическата заплаха, която представлява Русия, са само някои от предизвикателствата, които засилват необходимостта от ЕИСК, който спомага за изграждането на консенсус за общото благо, за насърчаването на ценностите на европейската интеграция и за утвърждаването на каузата на демокрацията на участието и организациите на гражданското общество. „В продължение на 65 години ЕИСК предоставя платформа, чрез която представителите на синдикатите да участват в съдържателни дискусии с работодателите, организациите на гражданското общество и други институции на Европейския съюз. Успехът на ЕИСК се дължи на сътрудничеството. Като обединяваме представители на много различни групи в обществото, ние успяваме да изготвим становища с много различни гледни точки. Това приобщаване гарантира, че работата ни остава в съответствие с демократичните принципи“, заяви **Луси Студнична**, председател на група „Работници“.

Шеймус Боланд, председател на група „Организации на гражданското общество“, призова ЕИСК да бъде изцяло мобилизиран за европейските избори. „ЕС трябва да доведе до колективно разрешаване на проблемите на общите европейски предизвикателства. Дали ще постигнем това до голяма степен ще зависи от резултатите от изборите за Европейски парламент. ЕИСК и неговите членове имат мандат и отговорност да достигнат до гражданите чрез своите мрежи от организации на гражданското общество, за да се справят с дезинформацията, страховете и липсата на доверие. Трябва също така да повторим призива си за реални мерки за осъществяване на диалог с гражданското общество на равнището на ЕС във всички области на политиката.“

Научете повече за историята на ЕИСК (ab)

?????? ?? ???? ?????? ?? ???? ?????? ????????? ???????? ?? ??????????? ???????????? ? ???????? ???????

На 12 декември 2023 г. Бюрото на Европейския икономически и социален комитет (ЕИСК) реши да назначи Исабел Ле Гало Флорес за нов генерален секретар на ЕИСК.

Г-жа **Ле Гало Флорес** има магистърска степен по математическо инженерство, както и по комуникация, медийно образование и международни отношения. В хода на кариерата си тя заема различни ръководни длъжности, като последната от тях е заместник генерален директор за Испания във фондация „Даниел и Нина Карасо“, в която работи, наред с другото, в областта на устойчивите продоволствени системи и гражданството чрез изкуство.

Генералният секретар на ЕИСК има изпълнителна функция, като предоставя помощ и консултации на уставните органи на ЕИСК и управлява персонал от около 700 служители. **Г-жа Ле Гало Флорес** встъпи в длъжност на 16 януари за срок от пет години след Джанлука Брунети, който напуска поста на 31 декември 2023 г. (ehp)

???? ???????? ?? ?????? ??????????? ?????? ?? ???????????? ?? ???????????????

Всяка нощ в ЕС почти 900 000 души преспиват на улицата или в приюти за бездомни. През последните 15 години бездомничеството се е увеличило повече от два пъти и поради тази причина ЕИСК призовава държавите членки и ЕС да предприемат действия.

ЕИСК призовава за бързо прилагане на всеобхватна стратегия на ЕС за бездомничеството и на ефективни национални политики по отношение на бездомничеството с цел изкореняване на тази най-екстремна форма на социално изключване до 2030 г.

„Призоваваме за стратегия на ЕС относно бездомничеството, която да включва напълно Европейската платформа за борба с бездомничеството (EPOCH) да позволява включване на националните политики по отношение на бездомничеството в Европейския семестър," заяви **Мариа дел Кармен Барера Чаморо,** докладчик по становището на ЕИСК относно Рамка на ЕС за национални стратегии за бездомничеството.

Стратегията трябва да бъде подкрепена с препоръка на Съвета и с оглед на това ЕИСК призовава белгийското председателство на ЕС да започне работа по нейното изготвяне. Той също така призовава Комисията незабавно да изготви предложение за нова многогодишна работна програма, която ще продължи да се изпълнява по време на целия следваш мандат.

ЕИСК отправя искане бездомничеството да остане приоритет на социалната политика на ЕС в навечерието на европейските избори и след това. Нуждаем се от стратегическа промяна на общата насока от управление на бездомничеството към неговото изкореняване през 2030 г.," заяви **Акош Тополански**, съдокладчик по становището.

ЕИСК предлага да се популяризира активно принципа „жилищно настаняване преди всичко", за да се пристъпи към решаване на проблема с хроничното бездомничество. Съгласно този принцип жилищното настаняване не означава само подслон: то е и инструмент за реинтеграция. Съгласно този принцип се предоставят дългосрочни решения за жилищно настаняване, които не зависят от условия като необходимост от демонстриране на личностно развитие или приемане на подкрепа.

Подходът, при който жилищното настаняване се поставя на първо място, вече беше подкрепен от Лисабонската декларация, подписана от всички 27 държави — членки, институциите на ЕС и няколко европейски НПО през 2021 г. Декларацията е политическата основа за ЕРОСН и с нея подписалите я страни се ангажират да си сътрудничат по въпросите на бездомничеството на равнище ЕС и да работят за премахване на бездомничеството до 2030 г. Въпреки това ЕИСК отбелязва в становището, че независимо от политическите усилия нито на европейско, нито на национално равнище не е направено достатъчно за справяне с бездомничеството.

През последните 20 години Финландия е единствената страна, която е успяла да съществено да намали бездомничеството. (ll)

????????? ????????-????????????? ?? ??????? ???? ???????? ???????, ?? ?????? ?????? ?? ???????? ?? ????? ?????? ????

Икономика и финанси, цифровизация, конкурентоспособност, бизнес и търговия — това са четирите области, в които испанското председателство на Съвета на Европейския съюз постигна напредък в периода от юли до декември 2023 г.

В изказването си на пленарната сесия на ЕИСК първият заместник министър-председател и министър на икономиката и цифровизацията на Испания **Надя Калвиньо** обобщи заключенията на ротационното председателство на ЕС, като посочи, наред с другото, задълбочаването на Икономическия и паричен съюз, незабавните плащания в банковия сектор, реформата на пазара на електроенергия и подписването на предварително търговско споразумение с Чили.

Г-жа Калвиньо, която на 1 януари 2024 г. се очаква да встъпи в длъжност като следващия председател на Европейската инвестиционна банка (ЕИБ), подчерта и въпросите, които Европейският съюз скоро ще трябва да включи в дневния ред, особено с оглед на предстоящите избори за Европейски парламент. „Светът претърпява огромни промени, разместват се тектоничните плочи, създадени след Втората световна война", заяви тя. „Трябва да гарантираме, че ЕС ще продължи да ръководи най-важните дебати в света, да се справя с основните предизвикателства и

да защитава европейските си ценности в този нов свят.“

Във връзка с натовареното полугодие, което предстоеше да приключи, тя добави: „Сътрудничеството с други европейски институции, и по-специално с ЕИСК, беше от основно значение за успеха на председателството. Присъствието ми е свидетелство за твърдия ангажимент на испанското правителство към социалните партньори, социалния диалог и гражданското общество. Опитваме се да изслушваме внимателно мнението на гражданското общество и да го включваме в нашата работа.“ (mp)

????? ?? ?? ?? ???? ? ?????????? — ???? ?????? ?? -????? ?? ??????????? ?? ???????? ???????? ?? ?????? ? ?????????? ? ??

ЕИСК призовава за разширяване на обхвата на предложението на Комисията за европейска карта за хора с увреждания, така че да обхване по-дълги престои за работа или обучение, за да се осигури свобода на движение на хората с увреждания в ЕС.

ЕИСК приветства предложението на Комисията за европейска карта за хора с увреждания и европейска карта за паркиране като първа стъпка към свободното движение на хора с увреждания в ЕС.

„Предложението за двете карти ще засегне повече от 80 милиона европейци с увреждания“, заяви **Йоанис Вардакастанис**, главен докладчик по становището на ЕИСК относно „Европейски карти за хора с увреждания и за паркиране“, представено на пленарната сесия на ЕИСК на 14 декември. „Това е много важна стъпка за премахване на сериозни пречки и за гарантиране, че хората с увреждания, както европейците, така и гражданите на трети държави, законно пребиваващи в държава членка, могат да се ползват от основния принцип, на който се основава Съюзът: свобода на движението. В бъдеще върху това ще бъде основани допълнителни политики.“

ЕИСК обаче предупреди, че предложението не успява да премахне някои от най-значимите пречки пред свободното движение на европейците с увреждания, а именно липсата на преносимост на обезщетенията, свързани с увреждането, когато те се преместят в друга страна от ЕС с цел работа или обучение. В становището си по собствена инициатива ЕИСК призовава за разширяване на обхвата на предложението, така че лице с увреждане, което се е преместило, да може временно да използва картите, за да продължи да получава обезщетения, свързани със социалните политики или националните системи за социална сигурност.

Понастоящем това не е така. Когато някой се премести от една държава членка в друга, лицето губи правото си на обезщетения, свързани с увреждания, когато пресича границата, докато увреждането му не бъде преразгледано в новата държава членка.

Този процес на оценяване може да отнеме повече от една година и по време на преходния период лицето се оставя без каквото и да е признаване или подкрепа. „Отправяме искане за разширяване на

обхвата, за да се гарантира, че през този период в новата страна няма да има нито правен вакуум, нито прекъсване на правата. Това ще даде възможност на хората с увреждания да живеят достойно от самото начало“, заяви **г-н Вардакастанис**. (ll)

COP28: ???????????? ???????? ?? ???????? ?? ?????? ???????? ?? ???????? ?? ???????

Организациите на гражданското общество изразяват разочарование от резултатите от COP28, но ги разглеждат като платформа за засилени европейски действия на световната сцена. Европейският икономически и социален комитет (ЕИСК) остава ангажиран с преодоляването на кризата в областта на климата, като подчертава необходимостта от по-голяма амбиция и участие на младите хора.

COP28 бележи историческа промяна — държавите се ангажират да се откажат от изкопаемите горива в енергийните системи за първи път от тридесет години. Председателят на ЕИСК **Оливер Рьопке** отчита този напредък, но настоява за пълно постепенно премахване на изкопаемите горива и изтъква колко е важно младите хора да бъдат включени в тези усилия.

Преговарящите от Европейския съюз обявяват за успех запазването на целта на Парижкото споразумение за ограничаване на покачването на световната температура. COP28 е съсредоточена върху енергийния сектор, като целта е намаляване на емисиите с 43 % до 2030 г. и нулеви нетни емисии до 2050 г. Споразумението обаче е критикувано за своите недостатъци, в т.ч. несигурността дали ще бъде постигната целта за 1,5°C, влиянието на петролните държави и недостатъчните финансови ресурси за прехода.

Съпредседателят на Римския клуб **Сандрин Диксън-Деклев** предупреждава за нарастващо неравенство по отношение на богатството и социално напрежение в резултат на неравномерното разпределение на тежестта. Младежкият делегат на ЕИСК **Диандра Ни Бухала** изразява огромното си разочарование от резултатите от COP28 и изтъква значението на реалния опит на хората, противопоставящи се на лобистите в подкрепа на изкопаемите горива.

Въпреки опасенията членовете на ЕИСК отчитат положителните аспекти на споразумението от Дубай, като се ангажират да работят за преодоляване на пропуските и призовават останалите институции на ЕС да направят същото. Цялостното послание от дебата на ЕИСК е решителен ангажимент: „Няма да се откажем“ от спешните усилия за борба с кризата в областта на климата чрез непрекъснати действия на равнище ЕС и ООН. (ks)

?? ?????? ?? ???? ????????? ?? ??????????? ? ???????? ?? ??????? ??? ???????? ?? ????????

ЕС следва да насърчава дипломацията в областта на климата като водеща политика във външната си дейност, подчерта Европейският икономически и социален комитет в своето становище, прието на декемврийската пленарна сесия. Необходим е стабилен и надежден стратегически план за адаптиране на дипломацията в областта на климата към настоящия геополитически пейзаж и целите на ООН за устойчиво развитие.

ЕИСК е убеден, че начинът за постигане на напредък е дипломацията в областта на климата да се превърне във водеща дейност в областта на външните работи и външната политика на ЕС.

Председателят на група „Работодатели“ на ЕИСК и докладчик по становището, **Стефано Малия**, подчерта: „Няма време за губене, ако искаме да избегнем непоправими вреди. Дипломацията в областта на климата е превантивна дипломация. Ето защо е наложително тя да бъде издигната на ново равнище и да се превърне във водещата инициатива в областта на външните работи и външната политика на ЕС.

ЕИСК насърчава ЕС да приеме всеобхватна стратегия за дипломация в областта на климата с краткосрочни и дългосрочни приоритети и конкретни дейности, която да интегрира действията в областта на климата във всички сфери на външните отношения, включително сигурността и отбраната, търговията, инвестициите, транспорта, миграцията, сътрудничеството за развитие, финансовата и техническата помощ, културата и здравеопазването.

Ефективното изпълнение на Европейския зелен пакт във вътрешен план е източник на надеждност и дава възможност на ЕС да оказва влияние и да вдъхновява други субекти да предприемат действия по отношение на устойчивостта. Ето защо ЕИСК настоятелно призовава държавите членки и институциите да гарантират по-добра координация между участниците от ЕС, за да приведат съответните си политики в съответствие с целите в областта на климата и да ускорят действията на национално равнище за изпълнение на Зеления пакт.

Както заяви докладчикът по становището, **Стефано Малия**: „Трябва да направим вътрешен анализ, за да преценим дали сме в състояние да постигнем целите, които си поставихме в рамките на Зеления пакт. След като подредим собствения си дом, следва да работим със съседните държави, да насърчаваме икономическата им диверсификация, да изготвим планове за справедлив преход и да подкрепяме проекти за адаптиране и управление на риска с цел предотвратяване и намаляване на рисковете от нестабилност“. (mt)

????? ?? ??????????? ?? ???????? ???????? ?? ??????????? ?? ????????????????? ???????????? ?? ??????

В наскоро прието становище Европейският икономически и социален комитет (ЕИСК) предупреждава, че прекомерната зависимост на ЕС от вноса на активни фармацевтични съставки и готови лекарствени продукти от Азия е заплаха за здравето и благополучието на гражданите на ЕС. Поради това ЕИСК предлага закон за лекарствата от критично значение.

Европейският съюз е изправен пред нарастващи предизвикателства при подсигуряването на доставките на основни фармацевтични продукти, като по-голямата част от активните фармацевтични съставки и готовите лекарствени продукти понастоящем се внасят от Азия. Зависимостта от външни доставчици поражда опасения относно устойчивостта на ЕС на смущения във веригите на доставки, нестабилност на цените и потенциални геополитически рискове.

„Разчитайки на външни доставчици за основните фармацевтични продукти, ние излагаме на риск нашите граждани. Трябва да вземем незабавни мерки, за да гарантираме, че европейците имат достъп до лекарствата, от които се нуждаят“, заяви докладчикът на ЕИСК по становището **Лех Пилавски**.

В отговор на тези опасения ЕИСК препоръчва да се създаде нов механизъм на ЕС в подкрепа на производството на активни фармацевтични съставки и готови лекарствени продукти в Европа. Предвижда се предложеният закон за лекарствата от критично значение да бъде всеобхватен механизъм на ЕС под формата на регламент, с който да се подкрепи активно производството на активни фармацевтични съставки и готови лекарствени продукти в Европейския съюз. Механизмът ще отпуска финансиране за научни изследвания и развойна дейност, развитие на инфраструктурата и оперативни разходи.

Изпълнението на тези препоръки ще изисква значителни инвестиции и сътрудничество между държавите — членки на ЕС. ЕИСК призовава Европейската комисия да поеме водеща роля в координирането на тези усилия и да разработи всеобхватна стратегия, която да може да гарантира здравната сигурност на Европа, да насърчи икономическия просперитет и да подсигури достъпността на лекарствата за гражданите на ЕС. (gb)

???? ????????? ?? ???????????????? ??????? ? ???????? ?? ??????????? ??????? ?? ??

В становище, прието на пленарната си сесия, Европейският икономически и социален комитет (ЕИСК) предложи стратегия за преодоляване на социално-икономическите

предизвикателства, пред които са изправени островите, планинските региони и слабо населените райони на ЕС. ЕИСК призовава за предприемане на действия от страна на ЕС чрез политиката на сближаване, като подчертава необходимостта от адаптирани стратегии, надеждни данни и специфични механизми за устойчив растеж.

Отдалечените региони на ЕС — от островите до планинските и слабо населените райони — се борят с икономически, социални и екологични предизвикателства, които възпрепятстват развитието им. Изолираните острови са изправени пред високи разходи поради изолацията си, докато изменението на климата създава рискове за планинските райони. Намаляващото население в слабо населените зони изисква иновативни стратегии за растеж. Докладчикът на ЕИСК, **Йоанис Вардакастанис**, подчертава необходимостта от индивидуализирани подходи, които да отчитат различните характеристики на всеки регион. В становището си Комитетът се застъпва за съгласувани действия на ЕС, като подчертава регионалната солидарност за предотвратяване на маргинализацията. ЕИСК предлага да се използва солидното правно основание на политиката на сближаване на ЕС, като се препоръчват конкретни фондове и пактове като „Пакта за островите“ или „Пакта за планинските райони“ за преодоляване на уникалните предизвикателства по модела на успешните стратегии в градските и селските райони. Решенията обхващат икономически, социални и екологични аспекти, изискващи разнообразни мерки — от намаляване на оперативните разходи до насърчаване на създаването на работни места и запазване на местната култура. Информираното вземане на решения зависи от точни данни и изграждане на капацитет, като се насърчава активен диалог между заинтересованите страни на равнище ЕС, на национално и местно равнище, за да се оформят политики, отразяващи уникалните обстоятелства в тези региони в рамките на ЕС. (tk)

???? ?????????? ????? ?? ????????? ?? ????????????? ?????????? ?? ?????????? ?????? ?? ??

Финансовият сектор, по-специално банковото дело, е от основно значение за повишаване на конкурентоспособността на икономиката на ЕС, тъй като оказва значително влияние върху финансирането и жизненоважния преход към устойчивост. В становище, прието на пленарната сесия, Европейският икономически и социален комитет (ЕИСК) изтъква основните начини за укрепване на този сектор и за засилване на приноса му за стратегическата автономност на ЕС и целите, които ще му помогнат да постигне това.

Устойчивата финансова система е приоритет за икономическата трансформация на ЕС, но все още са налице предизвикателства въпреки усилията за включване на проверки на конкурентоспособността и за подобряване на регулирането чрез REFIT. Докладчикът на ЕИСК, **Антонио Гарсия дел Риего**, посочва, че фактът, че банковият съюз и съюзът на капиталовите пазари не са завършени пречи на

единството на пазара, което води до изоставане на банките в ЕС в световен план. Това ще трябва да бъде преодоляно чрез задълбочени оценки, за да се осигури конкурентоспособен и устойчив финансов сектор. Лоялната конкуренция е от решаващо значение за стабилността и растежа, но изисква по-силни регулаторни рамки, гарантиращи многообразието на банковия сектор. ЕИСК подчертава ролята на лоялната конкуренция за гарантиране на стабилност и привличане на инвестиции и призовава за балансиран подход към надзора, който насърчава цифровизацията и устойчивостта на пазара. Въпреки че приветства включването от ЕС на проверка на конкурентоспособността в бъдещите политики, ЕИСК посочва, че конкурентоспособността трябва да бъде засилена без отклоняване от световните стандарти като Базел III. Съгласуването на тази проверка със спецификите на финансовия сектор е от жизненоважно значение. Завършването на съюза на капиталовите пазари ще ще допринесе за борбата с разпокъсаността на пазара, ще засили финансовата стабилност и ще насърчи интеграцията. ЕИСК подчертава, че ефективните методи за оценка, участието на заинтересованите страни в оценките на въздействието и надеждните данни за информирано вземане на решения представляват ключът за постигане на напредък в сектора. (tk)

???????? ?? ????????????? ? ????????? ??????? ?? ??????????? ???????? ?????? ?? ????? ?????? ???????? ?? ??????????? Global Gateway

Инициативата Global Gateway цели да гарантира отворената стратегическа автономност на ЕС, но трябва да се основава на оценки на въздействието, подчертава Европейският икономически и социален комитет в своето становище, прието на пленарната сесия през декември. ЕИСК предлага да играе по-активна роля в решаващите етапи от процеса на вземане на решения относно проектите за развитие, свързани с Global Gateway.

Стратегията Global Gateway цели да мобилизира инвестиции в размер до 300 милиарда евро между 2021 г. и 2027 г. за борба с изменението на климата; за подобряване на цифровата, енергийната и транспортната свързаност; и за укрепване на инфраструктурата за здравеопазване, образование и научни изследвания в целия свят.

ЕИСК обаче подчертава, че инвестиционните програми в рамките на инициативата Global Gateway трябва да се основават на оценки на въздействието, за да се гарантира демократичната ангажираност на инициативите за развитие в партньорските държави, както и икономическата, социалната и екологичната устойчивост на проектите. Същевременно Комитетът изразява резерви относно проектите, финансирани от други фондове на ЕС, които биха могли да се отклонят от стандартния процес на мониторинг поради липса на яснота в процедурите за оценка на въздействието на всеки проект.

Членът на ЕИСК и докладчик по становището **Стефано Палмиери** изтъкна необходимостта проектите по Global Gateway да зачитат редица принципи и цели и заяви, че „съответствието с ценностите на ЕС и изготвянето на подробни оценки на въздействието са важни за гарантирането на

устойчивостта на тези проекти“.

Същевременно Комитетът изразява съжаление относно липсата на съдържателно участие на европейските местни заинтересовани страни в цялостния процес на развитие. ЕИСК би желал да играе по-активна роля в решаващите етапи от процеса на вземане на решения относно проекти за развитие, свързани с Global Gateway, първоначално чрез организирането на редовни срещи между Съвета на Global Gateway и организациите на гражданското общество и социалните партньори. (mt)

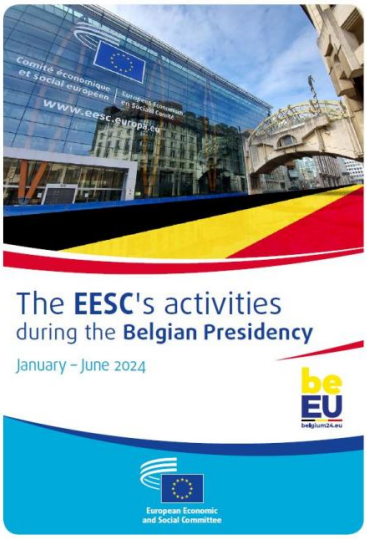

???? ??????????: ?????? ???????? ?? ????? ?? ?????????? ?????????????? ?? ??

Белгия пое ръководството на ЕС на 1 януари и ще председателства Съвета на ЕС през решаващата първа половина на 2024 г. Несъмнено акцентът ще бъде изборите за Европейски парламент през юни, когато европейските граждани могат да вземат решение за бъдещия курс на Съюза. Ще играем активна роля в съобщаването на информация за изборите и насърчаването на гласоподавателите да гласуват. „ЕИСК, като средище на организираното гражданско общество, ще работи в тясно сътрудничество с белгийското председателство за изграждането на по-силна, по-издръжлива и по-демократична Европа“, заяви председателят на ЕИСК **Оливер Рьопке**.

В тази нова брошура са представени дейностите ни през първата половина на годината и основните досиета, по които нашите секции работят, както и проучвателните становища по искане на белгийското председателство.
Искате ли да научите кои са нашите белгийски членове?

Тук можете да откриете кои са те и кои части от гражданското общество представляват. Информацията е на нидерландски, френски, немски и английски език (cw).

??????? ?? ???????????? ????????, ???????????? ?? ???? ???? 2024 ?., ?? 4 ?? 7 ???? — ???????? ?? ??????!

Европейските избори през юни 2024 г.са определящи за бъдещето на Европа и затова ЕИСК, институционалният партньор на гражданското общество, реши да **постави началото на първата си Седмица на гражданското общество**.

Не забравяйте да си запазите датата!

Тази водеща проява ще събере хора от всякаква възраст и произход, включително млади хора, журналисти и институции на ЕС, за оживен дебат по въпроси, които са важни за ежедневието ни и за бъдещето на Европа.

Под надслова ***Да се борим за демокрацията!*** ще обсъдим заплахите и предизвикателствата когато става въпрос за опазване на демократичните ценности и ще определим точно какво очаква гражданското общество от бъдещите европейски лидери. Нашите препоръки ще бъдат включени в резолюцията на ЕИСК относно европейските избори.

Седмицата на гражданското общество ще обхване пет важни инициативи на ЕИСК:

- **Дни на гражданското общество**: *????????????? ?? ???????????? ????????: ????? ?? ???????????? ? ?????? ?????? ?? ???????????? ?? ?????????? ??????????????????*
- **Ден на Европейската гражданска инициатива**: *???? ????? ?? ????? ?? ?????????? ? ?????????? ????????????, ?????????, ???????? ? ????????? ?? ???????????? ????????*
- **„Твоята Европа, твоето мнение!“**: *?? ?????????? ????????????, ?? ?????????? ??????: ???????????? ?? ??????? ???? ?? ????????? ????????????? ?????? ?? ??*
- **Награда на ЕИСК за гражданското общество**: *14-? ??????? ?? ????????? ?? ???? ?? ???????????? ????????, ????????? ?? ?????????? ??????*
- **Семинар за журналисти**: ???????????? ?? ???????????? ?? ???????????? ??????: ??????????????????

Присъединете се към нас и почерпете вдъхновение от нашите семинари и дебати на високо равнище, водени от експерти. Изразете позицията си по ключови въпроси за новия законодателен цикъл на Европа и се свържете с организации на гражданското общество и носители на промяната от цяла Европа.

Записванията ще бъдат отворени през януари 2024 г.

Повече информация очаквайте скоро на #CivSocWeek webpage (mt)

?????? ?? ???????

?????? ? ???????? ?? ?????? ???????????? ??????????? ?? ?? ? ????????????? ???????

Ново проучване от група „Работодатели“ на ЕИСК

ЕС насърчава икономическата интегрираност с останалата част от света. В мирен свят, управляван от основана на правила система, тази стратегия превърна Европа в една от най-важните световни търговски сили и един от най-просперiращите региони.

Пандемията от COVID-19, последвана от руското нашествие в Украйна, промени из основи динамиката на отвореността и икономическата интеграция и предизвести, че предстои продължителна борба за запазване на просперитета в ЕС. Тези разрушителни събития показаха колко е важно ЕС да стане по-устойчив и способен да защитава ефективно стратегическите си интереси.

ЕС се стреми да отговори на предизвикателствата, които биха могли да доведат до отдалечаване от многостранната, основана на правила търговска система, която беше отличителният белег на епохата след Втората световна война. ЕС не може да си позволи да няма яснота за това какво означава стратегическа автономност.

Проучването, проведено от Центъра за европейски политически изследвания (CEPS), разглежда тези сложни въпроси, изследва уязвимостта на Европа и предлага редица препоръки относно начините за постигане на стратегическа автономност. Проучването беше поръчано от ЕИСК по искане на група „Работодатели“ на ЕИСК и беше изготвено от CEPS.

Пълният текст на проучването е публикуван на https://europa.eu/!n98Tdd.

?? ???? 2030 ?., COP28 ? ???????? ???????????? ?? ?????????? ??????

От група „Работници“ на ЕИСК

Годишният доклад за напредъка за 2023 г. на Европейската агенция за околна среда (ЕАОС) не беше особено окуражаващ: ЕС може да не постигне по-голямата част от целите до 2030 г. По-специално перспективите за отпечатъка на потреблението, равнищата на потребление на енергия, кръговото производство и биологичното земеделие са особено тежки, въпреки че останалата част — от биологичното разнообразие до смекчаването на последиците от изменението на климата и адаптирането към него — не изглеждат по-добри.

Що се отнася до резултатите от COP28, те трудно биха могли да бъдат повод за облекчение. Както показа дебатът на декемврийската пленарна сесия на ЕИСК, гражданското общество далеч не е доволно от заключенията: текстът е слаб по отношение на това как и кой ще плаща, и е по-богат на думи, отколкото на конкретни действия (въпреки че за първи път изкопаемите горива се открояват в основната на изменението на климата). Целта за ограничаване на покачването на средната глобална температура до края на века с 1,5° е малко вероятно да бъде постигната, тъй като това повишаване на температурата най-вероятно ще бъде достигнато в рамките на пет години. Най-топлата регистрирана година е 2023 г., като всеки месец от юни насам е най-топлият, откакто са правят измервания.

Тази мрачна картина не трябва да ни обезсърчава, а по-скоро да ни мотивира: необходими са действия. Сега не е моментът за плахи добри намерения (имахме много от тях в миналото и ето къде сме сега) или за връщане към мерки за строги икономии. Принципите на справедливия преход, съчетани с икономическа, социална и екологична устойчивост, трябва да залегнат във всяка политика на ЕС. И това трябва да включва, в съответствие с най-новото становище на ЕИСК по въпроса, приемане на директива за справедлив преход на равнището на ЕС за сферата на труда: само ако всички участват в нея, тази огромна предстояща задача ще бъде постижима. Ако разходите за това се прехвърлят върху най-уязвимите, какъвто толкова често е случаят, крайнодесният популизъм ще расте. Дотогава дори неговите представители няма да могат да отричат катастрофалните последици от изменението на климата, ще бъде твърде късно.

???? ????????? ???? ?????????? ?? ??????, ????? ????????????? ? ????? ??, ?? ?????? ?? ?????????? ?? ???????

От Лоренца Кампаньоло, координатор на изследванията, и екипа на Евро-средиземноморския център по въпросите, свързани с изменението на климата (CMCC), участващ в това проучване

Проучването на тема Цената на изменението на климата за домакинствата и семействата в ЕС беше чудесна възможност да се покаже начина, по който разходите, свързани с мерките за адаптиране, политиките за смекчаване и въздействието на изменението на климата, се отразяват на домакинствата в ЕС в зависимост от региона, в който се намират тези домакинства, и техните социално-икономически характеристики. В проучването се признава, че има има недостиг на литературата по въпроса и няма обща оценка на свързаните с изменението на климата разходите, при която да се поставя акцент върху домакинствата в ЕС.

В него също така се предлагат нова методология и нови резултати, при което информацията от Евростат за доходите и разходите на домакинствата се съчетава със свързаните с климата опасности и инструменти за моделиране. В нашето проучване както загубата на доходи на домакинствата, така и разходите, предизвикани от климата, се разглеждат като пряко следствие от въздействието на изменението на климата или нуждите от адаптиране.

Изменението на климата ще окаже различно въздействие върху различните региони и социално-икономически групи в ЕС през 2050 г. При сценарий с умерено изменение на климата вероятно ще има увеличение на разходите за здравеопазване на домакинствата в северните и южните части на ЕС, на разходите за храна в източните, западните и южните райони, на разходите за електроенергия във всички региони и на разходите за застраховането, най-вече на север. Това увеличение на разходите ще създаде голяма тежест за по-бедните домакинства, които ще имат по-малко възможности да диверсифицират потреблението си и ще разполагат с ограничена способност за адаптиране. Същевременно в южната част на ЕС ще започне загуба на доходи от труд, а общите загуби на доходи ще бъдат широко разпространени във всички региони.

Ще има отрицателно и регресивно въздействие (което ще се отрази повече на по-бедните, отколкото на по-богатите домакинства) върху широк спектър от разходи за стоки/услуги и източници на доходи, особено в южната част на ЕС (разходи за здравеопазване, електроенергия и застраховане и общ доход от труд), но в по- незначителна степен то ще се наблюдава и в източните (разходи за храна) и северните региони (разходи за електроенергия и застраховане). Изменението на климата по всяка вероятност ще увеличи броя на хората, изложени на риск от бедност в целия ЕС; сценариите за смекчаване на изменението на климата вероятно ще намалят тези последствия, като благоприятстват по-бързото нарастване на заплатите на нискоквалифицираните работници в сравнение с тези на висококвалифицираните.

Основните препоръки към създателите на политики са да се изведат като приоритет регионите, като например тези в южните части на ЕС, в които се наблюдава отрицателно въздействие върху домакинствата и регресивността, и същевременно да се засилят мерките за подпомагане на доходите и да се адаптират те към най-уязвимите слоеве от населението в тези региони. Освен това многосекторният характер на разходите, свързани с изменението на климата, изисква хоризонтална интеграция на политиките, за да стане изготвянето на политики по-ефективно.

Проучването, проведено от CMCC по искане на група „Организации на гражданското общество“, и неговото резюме могат да бъдат изтеглени от уебсайта на ЕИСК.

?? ?? ????????. ? ????

„?? ?? ????????. ? ???“

От декември започнахме да публикуваме мненията на нашите гости относно изборите за Европейски парламент в рубриката „Аз ще гласувам. А ти?“ Този път наш гост е **Малгожата Моленда-Здиех**, полски социолог, политолог и активен коментатор на събитията в Полша.

Тя е ръководител на департамент „Политически науки” във Висшето училище по икономика във Варшава и представител на ректора за сътрудничеството с Европейския съюз. В статията си тя коментира значимата роля на полското гражданско общество, която е повлияла върху резултатите от последните национални избори в Полша през октомври 2023 г. Тя се позовава и на един от приоритетите на бъдещото полско председателство на Съвета на ЕС , свързан с ролята на гражданското общество за защитата на принципите на правовата държава. (ehp)

????????? ???????-?????: ???????????? ???????? ? ???????????? ?????? ???? 2024 ?.

Казано накратко, гражданското общество представлява групи от общности, способни да се самоорганизират, да определят и постигат избрани цели. В демократичните системи групите на гражданското общество са многобройни и разнообразни, за да представляват във възможно най-голяма степен многообразието от гласове и мнения на своите членове. В недемократичните режими неправителствените организации най-често са в опозиция на управляващите. Гражданското общество може да действа чрез активно гражданство и желание за сътрудничество за общото благо, независимо от държавните институции.

По време на периода на управление на партията „Право и справедливост“ организациите на гражданското общество се мобилизираха срещу въвежданите промени, които застрашаваха държавната система на управление и защитата на правата на човека. От 2016 г. до 2022 г., както се посочва в доклада „Натиск и мобилизация. Гражданското общество и кризата с върховенството на закона“ на Хелзинкската фондация за правата на човека, неправителствените общности организираха редица масови протести в защита на върховенството на закона и нарушаваните конституционни ценности и предложиха правна помощ на групи, изложени на риск от дискриминация или репресии. Неправителственият сектор продължи неуморно да търси нови канали за участие в процесите на вземане на решения, като организира, наред с другото, ефективни коалиции за избор на омбудсман, защитник на правата на децата и граждански панели.

Резултатите от парламентарните избори, проведени на 15 октомври 2023 г., показват силата на гражданското общество в Полша. Безпрецедентната избирателна активност от 74,38 % и спечелването на избирателно предимство от страна на опозиционните групи са доказателство за ефективна гражданска мобилизация, която доведе до смяна на правителството. Кандидатите на „Право и справедливост“ получиха 35,38 % от гласовете. Така тази партия беше първата, спечелила парламентарни избори за трети пореден път от 1989 г. насам, но за разлика от изборите през 2015 г. и 2019 г. нейните кандидати не получиха мнозинството, необходимо за сформиране на правителство. В сейма влязоха още: „Гражданска коалиция“ (30,7%), „Трети път“ (Полска народна партия) (14,4%), „Нова левица“ (8,61%) и Конфедерация „Свобода и независимост“ (7,16%). Три коалиционни групи „Гражданска коалиция“, „Трети път“ и „Нова левица“ получиха общо 51,72% от гласовете, което им осигури необходимото мнозинство за съставяне на правителство. Правителството, начело с Доналд Туск като министър-председателя беше сформирано от втори опит.

Нито едно от проучванията не предвиждаше такава висока избирателна активност. Следва да се припомни, че на парламентарните избори през 2019 г. тя беше 61,74 %, а на историческите избори

през 1989 г. — 62,7 %. Желанието за промяна, провокирано от трайното разочарование на обществото, както показаха резултатите от проучванията (в т.ч. на CBOS и фондацията Батори), мотивира гражданите да отидат до урните. Следва да се отбележи, че изборите бяха предшествани от силна социална мобилизация, която включваше, наред с другото: рекорден брой гласоподаватели, събрали удостоверения, за да гласуват извън мястото си на пребиваване (до 15,00 ч. на 12 октомври 960 хиляди души бях променили избирателната се секция, а около 1 200 000 бяха подали молби, за да го направят). Почти два пъти повече поляци, живеещи в чужбина, се регистрираха, за да гласуват (около 600 000 в сравнение с 350 000 на предишните избори през 2019 г.).

Друг фактор, който може би допринесе за увеличаване на мобилизацията на гражданите за участие в парламентарните избори беше обявяването и провеждането на национален референдум. В референдума взеха участие 40,91 % и поради това той нямаше задължителен характер. Друг важен фактор за мобилизацията бяха многобройните акции, предприети от неправителствените организации. Следва да се отбележат по-специално онези, които бяха насочени към жените и младите хора (например „Това е твоят избор“ на Инициатива „Гласът на жените“, „Достатъчно мълчахме“ на Инициатива Wschód (Изток), „Това е твоето решение“ на SexEd), които доведоха до повишаване на избирателната активност. На парламентарните избори през 2019 г. гласуваха 61,5 % от жените и 60,8 % от мъжете. Избирателната активност сред младите хора на възраст между 18 и 29 години беше 46,4 %. На изборите през 2023 г. гласуваха повече жени (73,7 %), отколкото мъже (72,0 %), и 68,8 % от младите хора (на възраст между 18 и 29 години). През периода на предизборната кампания организациите на гражданското общество проведоха не по-малко от 20 акции в подкрепа на избирателната активност.

Кампаниите бяха проведени главно в интернет, но някои от тях и по телевизията, радиото и дори киносалоните. Участието на известни личности, инфлуенсъри, актьори и публични фигури увеличи способността им да достигнат до различни аудитории. Според резултатите на проучването на CBOS „Изборна мотивация и решения, 2023“ от октомври 2023 г. мнозинството от гласоподавателите (около 70 %) са взели решение за кого да да гласуват поне няколко седмици преди изборите. Около 28 % са направили това през последната седмица преди изборите, 4 % в деня преди изборите и 9 % по време на изборния ден. За избирателите, гласували за Гражданска коалиция, най-важният фактор беше нагласата по отношение на Европейския съюз (80 %). Те споменават като причина да отидат до урните почти толкова често и желанието за смяна на властта (77 %). Голяма част от гласоподавателите за тази група (64 %) считат, че тя представлява близки за тях ценности и принципи. Гласувалите за „Право и справедливост“ считат, че тя представлява както техните интереси („грижи се за хора като тях“ — 66 %), така и техните ценности и принципи (62 %). В същото време те дават добра оценка на досегашното управление на групата (64 %), както и на нейната икономическа програма (59 %).

През юни 2024 г. поляците ще изберат своите членове на Европейския парламент. Изборите за ЕП могат да се разглеждат като продължение на изборния цикъл, започнал с парламентарните избори през 2023 г., като се има предвид, че през април 2024 г. в Полша ще се проведат местни избори. Европейската тема ще присъства в предизборните кампании за местните избори, макар и в по-малка степен, отколкото по време на парламентарните избори. Освен това 20-ата годишнина от присъединяването на Полша към ЕС може да повлияе върху избирателната активност на изборите за Европейски парламент. Нека припомним, че на последните избори за ЕП през 2019 г. избирателната активност в Полша беше 45,68 %.

Поляците заявяват силната си подкрепа за членството на Полша в Европейския съюз. Според проучване на CBOS от април 2023 г. 85 % подкрепят членството в ЕС. Този процент е намалял, въпреки че остава много висок. Един на всеки десет анкетирани е против полското присъствие в ЕС

(10 %). Един на всеки 20 души няма мнение по този въпрос (5 %).

Следва също така да се припомни, че за първи път изборите за Европейски парламент ще се проведат в сянката на множествена криза: продължаващата война в Украйна, извънредната ситуация в областта на климата, икономическата криза и надигането на популистката десница. Поради това, с оглед на очакваното засилване на дейностите по дезинформация, ще бъде важно провеждането на стройна и последователна комуникационна политика в рамките на кампания, адаптирана към целевите групи гласоподаватели. Международното напрежение подтиква поддръжниците на Европейския съюз да виждат в него надежда за общност, която гарантира нашата сигурност.

Малгожата Моленда-Здзех

Варшавско училище по икономика — Екип Europe Direct Полша

????????

Ewa Haczyk-Plumley (editor-in-chief)
Daniela Marangoni (dm)
Laura Lui (ll)

? ???????????? ?? ????????? ???? ?????????

Christain Weger (cw)
Daniela Marangoni (dm)
Daniela Vincenti (dv)
Ewa Haczyk-Plumley (ehp)
Giorgia Battiato (gb)
Jasmin Kloetzing (jk)
Katerina Serifi (ks)
Katharina Radler (kr)
Laura Lui (ll)
Marco Pezzani (mp)
Margarita Gavanas (mg)
Margarida Reis (mr)
Millie Tsoumani (mt)
Pablo Ribera Paya (prp)
Thomas Kersten (tk)

??????????

Agata Berdys (ab)
Giorgia Battiato (gb)

Technical support
Bernhard Knoblach (bk)
Joris Vanderlinden (jv)

?????

?????????? ???????????? ? ???????? ???????
Jacques Delors Building,
99 Rue Belliard,
B-1040 Brussels, Belgium
???. (+32 2) 546 94 76
?????????? ?????: eescinfo@eesc.europa.eu

„???? ????“ ?????? ????? ???? ??????? ?? ????? ?? ?????????? ????? ?? ????. „???? ????“ ? ???????? ?? 23 ?????.
„???? ????“ ?? ???????????? ????????? ????? ?? ???????? ?? ????; ?? ????? ?????? ?? ?? ??????? ??????? ? ?????????
??????? ?? ?????????? ???? ? ????? ?????????? ?? ????????.
????????? ?? ???????????????? ?? ???????????, ??? ??????? ?? „???? ????“ ?? ?????? ???? ???????? ? ?? ????????? ??
??????? ?????? ??? ????????????.

01/2024